

HOLLAND FESTIVAL '71
HOLLAND FESTIVAL '71
HOLLAND FESTIVAL '71
HOLLAND FESTIVAL '71
HOLLAND FESTIVAL '71
HOLLAND FESTIVAL '71
HOLLAND FESTIVAL '71
HOLLAND FESTIVAL '71
HOLLAND FESTIVAL '71
HOLLAND FESTIVAL '71

AMSTERDAMS
PHILHARMONISCH
ORKEST

AMSTERDAMS PHILHARMONISCH ORKEST
PROGRAMMA

5 juli 1971

CONCERTGEBOUW (grote zaal)

dirigent: ANTON KERSJES

soliste : MIRIAM FRIED, viool

(1e prijswinnares Concours Reine Elisabeth 1971)

m.m.v. Nederlands Kamerkoor (dir. Felix de Nobel)

N.C.R.V. Vocaal Ensemble (dir. Marinus Voorberg)

1.

Tre aspetti d'amore (wereldpremière)

Hans Henkemans
(geb. 1913)

alba (onbekende dichter, 10e eeuw)

planctus (Abelard 1079—1142)

alternus amor (Boethius, 7e eeuw)

2.

Concert voor viool en orkest
e kl. t. op. 64

Felix Mendelssohn-Bartholdy
(1809—1847)

allegro molto appassionato, attacca

andante, attacca

allegro molto vivace

PAUZE

3.

Douze préludes (livre I) (wereldpremière)

Claude Debussy
(1862—1918)

Orkestratie:
Hans Henkemans

danseuses de Delphes
voiles

le vent dans la plaine

les sons et les parfums tournent dans l'air du soir

les collines d'Anacapri

des pas sur la neige

ce qu'a vu le vent d'Ouest

la fille aux cheveux de lin

la sérénade interrompue

la cathédrale engloutie

la danse de Puck

minstrels

AMSTERDAMS PHILHARMONISCH ORKEST

Dit in alle opzichten jonge orkest heeft zich in de 20 jaren van zijn bestaan een niet meer weg te denken plaats in het muziekleven verworven. Toen de pianist Jan Huckriede, de huidige directeur van het orkest, in 1951 het Kunstmaand-ensemble formeerde uit 20 jonge musici o.l.v. Anton Kersjes, kon ook hij niet vermoeden dat dit bescheiden begin zou uitgroeien tot een symfonie-orkest met 90 musici.

De stelregel van het orkest: „zo'n groot mogelijk publiek bereiken met zo goed mogelijke muziek”, bleek een suksesformule te zijn. Er is nauwelijks een Nederlands huis denkbaar waar men dit Amsterdamse ensemble niet kent.

Aan het begin van het seizoen 1969-1970 werd de naam Kunstmaandorkest veranderd in Amsterdams Philharmonisch Orkest en dat niet alleen omdat de „Kunstmaand” is opgehouden onafhankelijk te bestaan, maar vooral ook omdat de nieuwe naam het ware karakter van het orkest weergeeft:
Amsterdams Philharmonisch Orkest.

AMSTERDAM PHILHARMONIC ORCHESTRA

This in all respects young orchestra has, during it's 20 years existence, earned itself a place of respect in music circles. When, in 1951, the pianist Jan Huckriede, now director of the orchestra, formed an ensemble of 20 young musicians he could not have foreseen that the Kunstmaand (Month of Art) Orchestra's modest start would lead to a symphony orchestra of 90 musicians. The aim of the orchestra: "to introduce the best orchestral works to the largest possible audience", has proved to be a succesful formula. The A.Ph.O. is now a household name in Holland. In the beginning of the season 69/70 the name Kunstmaand Orkest was changed to Amsterdam Philharmonic Orchestra, not only because the Kunstmaand itself ceased independant existence but rather because the new name indicates the present character of the orchestra: Amsterdam Philharmonic Orchestra.

ANTON KERSJES

Anton Kersjes werd in Arnhem geboren en begon zijn carrière als violist in de Arnhemsche Orkest Vereeniging, thans Gelders Orkest. Al spoedig leidde hij koren, een theater-orkest en werd achtereenvolgens dirigent van o.a. het Ballet van de Nederlandse Opera, het Nederlands Ballet en het Amsterdams Ballet.

Zijn grote kans kwam in 1951, toen de directeur van het nieuw gevormde orkest van de „Kunstmaand Amsterdam” hem uitnodigde enige concerten te dirigeren.

Hij werd en bleef chef-dirigent van dit ensemble, dat tegenwoordig het Amsterdams Philharmonisch Orkest wordt genoemd.

Anton Kersjes dirigeerde vele binnen- en buitenlandse orkesten o.a. het Concertgebouworkest, de opera-orkesten van Brussel, Monte Carlo en Barcelona, de philharmonische orkesten van Madrid, Boedapest en Leningrad.

Voor de Nederlandse televisie verzorgde hij over de honderd concerten en verschillende opera's, w.o. Carmen en de Barbier van Sevilla.

Anton Kersjes genoot zijn directie-opleiding bij Felix Hupka te Amsterdam en Eugène Bigot te Parijs.

ANTON KERSJES

Anton Kersjes, born in Arnhem, began his musical career as violinist in the Arnhemsche Orkest Vereeniging (now the Gelders Orkest). In the early years he conducted choirs, a theater orchestra and became conductor of the Opera Ballet, The Netherlands Ballet and the Amsterdam Ballet.

His big chance came in 1951 when the director of the newly formed Kunstmaand (Month of Art) Orchestra invited him to conduct some concerts.

The combination Kersjes and Kunstmaand were so succesful that he remained as resident conductor of the ensemble which is now renamed the Amsterdam Philharmonic Orchestra.

Since this time Anton Kersjes has conducted many orchestras, both at home and abroad. These include among them the Concertgebouw Orchestra, the opera orchestras of Brussels, Monte Carlo and Barcelona and the philharmonic orchestras of Madrid, Budapest and Leningrad.

For the Dutch television he has conducted more than 100 concerts and several operas.

Anton Kersjes studied conducting under Felix Hupka in Amsterdam and Eugène Bigot in Paris.

ANTON KERSJES IN DE USSR EN HONGARIJE

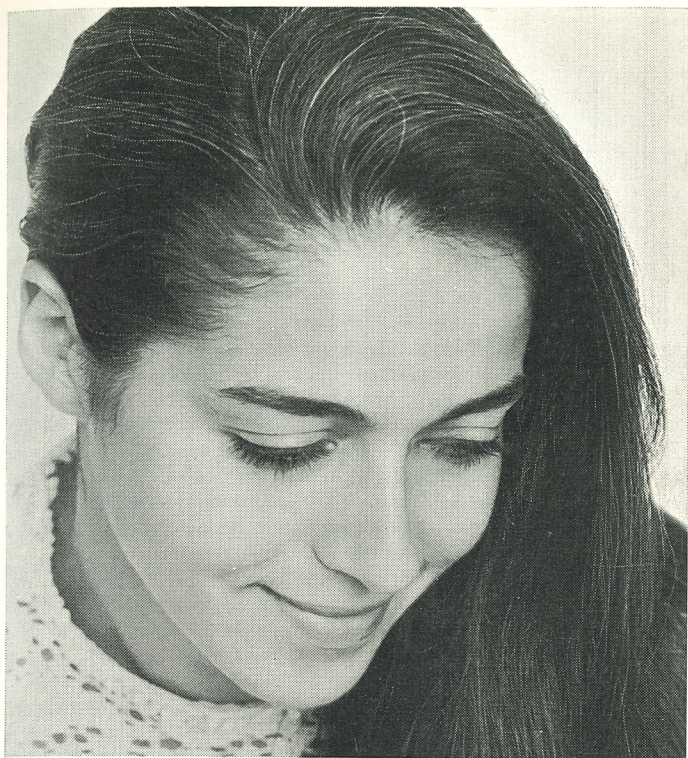
Gedurende een tournee (de tweede alweer) van drie weken door de Sowjet-Unie, dirigeerde Anton Kersjes (als eerste Nederlandse dirigent) in januari j.l. de orkesten van Leningrad, Oedjanowsk en Tallinn. Over zijn concerten met de beroemde Leningrader Filharmonie zegt Kersjes: „Ik voelde dat het alles of niks was. Erop of eronder. Het is erop geworden.” Overweldigende reacties - reacties uit het publiek en felicitaties van de orkestleden - lieten daar geen twijfel aan bestaan.

Over zijn concert met het Nationale Concertorkest van Budapest, zegt het Hongaarse blad Magyar Nemzet: „Kersjes' persoonlijkheid is zeer bijzonder. Op welke manier hij de mooie en goede orkestrale klank tot stand brengt - dus de essentie van zijn methode - blijft een muzikaal geheim.”

ANTON KERSJES IN THE USSR AND HUNGARY

In January 1971, during his second tour through the USSR (3 weeks), Anton Kersjes conducted the orchestras of Leningrad, Uljanovsk and Tallinn. With regard to his concerts with the famous Leningrad Philharmonic, Kersjes says: "I felt it had to be all or nothing. Up or down. It was up!" Enthusiastic reactions from public and musicians demonstrated that clearly enough.

In it's criticism of his concert with the National Concert Orchestra of Budapest, the Hungarian newspaper Magyar Nemzet writes: "Kersjes' personality is very special. The way in which he creates that beautiful and noble orchestral sound - so much the essence of his method - will remain a musical secret.

MIRIAM FRIED - Amsterdams debuut

De 24 jaar oude violiste Miriam Fried werd in Roemenië geboren, maar emigreerde, toen ze 2 jaar was, met haar ouders naar Israël. Zij begon haar vioolstudie in Israël en zette die in Genève voort. Later studeerde ze nog aan de Music High School van de Universiteit van Indiana en aan de befaamde Juilliard School of Music.

Miriam Fried woont in de Verenigde Staten, maar is van plan zich in Israël te gaan vestigen. Ze trad als soliste op met verschillende Amerikaanse orkesten en ook met het Israëliisch Philharmonisch Orkest.

Miriam Fried won al de eerste prijs in het Paganini Concours en wist in mei 1971 beslag te leggen op de eerste prijs van het Concours Reine Elisabeth te Brussel. Deze prijs leidde tot uitnodigingen uit vele landen.

De directie van het Amsterdams Philharmonisch Orkest wist haar te engageren en stelt het op hoge prijs haar vanavond aan het Amsterdamse publiek te mogen voorstellen.

MIRIAM FRIED - First appearance in Amsterdam

The 24 years old violinist Miriam Fried was born in Roumania, but emigrated with her parents to Israel when she was only two years old. She began her studies in Israel and continued in Geneva. She also studied at the Music High School of the University of Indiana and at the famous Juilliard School of Music. Miriam Fried lives in the U.S., but she plans to settle in Israel again. She performed as a soloist with several American Orchestras and with the Israel Philharmonic Orchestra.

Miriam Fried had already won the 1st prize in the Paganini Concours when, in May 1971, she received the 1st prize in the Concours Reine Elisabeth in Brussels. This prize brought her invitations from many countries.

The management of the Amsterdam Philharmonic Orchestra engaged her and is very pleased to be able to introduce her to the Amsterdam audience.

HANS HENKEMANS

Hans Henkemans - geboren in 1913 te Den Haag - stelde zich kort na de tweede Wereldoorlog als componist en pianist voor in het Concertgebouw, waar hij, op 2 december 1945, tezamen met het Concertgebouworkest, onder leiding van Eduard van Beinum, zijn „Passacaglia en Gigue" voor piano en orkest ten doop hield. Zijn compositorische en pianistische activiteiten vonden sedertdien gestadig voortgang, zij het, dat hij in 1969 „het pianistische bijltje erbij neerlegde". Hij nam zijn oude medische beroep weer op, maar bleef werkzaam als componist. Henkemans heeft onder meer de aandacht getrokken door het betrekkelijk grote aantal solo-concerten - voor piano, viool, altviool, fluit en harp - dat hij op zijn naam heeft staan; voorts door orkestwerken als de Partita (1960) en de „Elégies pour quatre flûtes et orchestre" (1967), alsmede door het „Bericht aan de levenden" voor declamatie, koor en orkest, dat jaarlijks op de nationale rouwdag, 4 mei, in Amsterdam (ook wel elders) ten gehore wordt gebracht.

Als pianist specialiseerde hij zich min of meer op de pianowerken van Mozart en Debussy. Zijn psychische en instrumentale affiniteit tot deze beiden is groot en leidde onder andere tot het vastleggen van het integrale pianowerk van Debussy - 73 composities - op de grammofoon, en uiteraard ook tot het vervaardigen van de orkestratie van de eerste bundel Préludes van deze componist.

HANS HENKEMANS

Hans Henkemans - born in 1913 in The Hague - started his career as a composer and a pianist on December 2nd 1945, when he stood sponsor for his Passacaglia and Gigue for piano and orchestra, together with the Concertgebouw Orchestra in this same building. He continued his activities as composer and pianist, until in 1969, he ended his pianistic career. He returned to the medical profession, but continued to compose.

Henkemans attracted attention with the relatively large number of solo-concertos - for piano, violin, alto, flute and harp - that he wrote, as well as with his works for orchestra such as the "Partita" (1960), the "Elégies pour quatre flûtes et orchestre", and the "Message to the living" ("Bericht aan de levenden") for orchestra, choir and narrator, which is performed yearly on the National Remembrance Day, May 4th, in Amsterdam.

As a pianist he specialised more or less in the pianoworks of Mozart and Debussy. His psychical and instrumental affinity with these composers is great and resulted for instance in his recording of the complete pianoworks of Debussy - 73 compositions - and of course in the orchestration of the 1st book of Préludes by this composer.

NEDERLANDS KAMERKOOR

In 1937 verzamelde Felix de Nobel een aantal beroepsvocalisten om zich heen om een klein koor te vormen dat de cantates van Bach voor de radio zou uitvoeren. Dit koor bestaat thans uit 6 sopranen, 5 alten, 4 tenoren en 4 bassen. Het Nederlands Kamerkoor legt zich voornamelijk toe op de a cappella zang. Het koor heeft internationale bekendheid verworven door zijn medewerking aan de grote festivals, de tournees zowel in Europa als in Amerika, zijn grammofoonplaten en zijn radio-uitzendingen in verscheidene landen.

NETHERLANDS CHAMBER CHOIR

In 1937, Felix de Nobel collected together a number of professional vocalists in order to form a small choir that was to give performances of Bach's cantates. This choir consists of 6 sopranos, 5 contraltos, 4 tenors and 4 basses. The Netherlands Chamber Choir specialises in a cappella singing. The choir has acquired an international reputation through its performances at the major festivals, its tours in both Europe and America, its gramophone records and radio broadcasts in various countries.

NCRV Vocaal Ensemble

Het NCRV-koor werd opgericht in 1946 en stond vanaf 1950 als NCRV Vocaal Ensemble onder leiding van Marinus Voorberg. De samenstelling 5 sopranen, 4 alten, 4 tenoren en 4 bassen is ongewijzigd gebleven. Het zijn allen beroepsvocalisten. Hun repertoire loopt van de vroegste koorliteratuur tot en met het meest geavanceerde en experimentele in de avant-garde, maar ook van een eenstemming gezongen psalm, gezang of lied tot en met de meest ingewikkelde polyphone structuren.

NCRV Vocaal Ensemble

The NCRV Choir was founded in 1946. As the NCRV Vocaal Ensemble it has been conducted by Marinus Voorberg since 1950. The original complement of 5 sopranos, 4 contraltos, 4 tenors and 4 basses, all professionals, has been maintained. The ensemble's repertoire ranges from the earliest choral music to the most advanced and experimental works of the avant-garde, but also from a simple, one-part psalm, a hymn or a song, to works of the most complicated polyphonic structure.

1.

Hans Henkemans: Tre aspetti d'amore (1967-'68)

„Alba” is een gedicht, van onbekende oorsprong, uit de 10e eeuw; het is een allegorisch gestelde aubade (alba = dageraad), „to waken sleeping lovers”, zoals de bekende latiniste Helen Waddell zegt. Het refrein is vermoedelijk oud-Provençaals.

Het gedicht van Abelard (1079-1142) is één van zijn „planctus” (klachten), op oud-testamentische gegevens; het onderhavige behelst de klacht van David bij de dood van Jonathan.

Het gedicht van Boethius dateert uit het begin van de zesde eeuw; het is afkomstig uit „De Philosophiae Consolatione” (over de troost van de wijsbegeerte) van deze laat-Platonische wijsgeer.

De titel (alternus amor = wederzijdse liefde) ontleende ik aan de voorlaatste regel.

H. H.

Hans Henkemans: Tre Aspetti d'amore

„Alba” is a lyric of unknown origin, dating from the tenth century. It is an allegoric dawn-song “to waken sleeping lovers”, as says the well-known latinist Helen Waddell. The refrain is probably one of the oldest fragments of Provençal.

“Planctus” of Peter Abelard (1079-1142) is one of his six laments, based on old-testamentary narratives.

This one refers to David's lament for Jonathan.

The text of the third poem dates from the sixth century. It is to be found in “De Philosophiae Consolatione” (The Consolation of Philosophy) by Boethius, a Platonist turned politician.

The title has been added by the composer.

H. H.

ALBA

Wanneer de zon nog niet is opgegaan,
verspreidt de dageraad een teder licht
en roept de nachtwacht tot wie slaapt: Ontwaak!

Aurora brengt de zon mee voor de zee,
zij trekt al langs de bergtop, zie: het daagt.

Let op de hinderlagen van de vijand!
Hij overvalt de argeloze in slaap,
de nachtwacht roept en maant hem op te staan.

Aurora brengt de zon mee voor de zee,
zij trekt al langs de bergtop, zie: het daagt.

Arcturus laat de noordenwind vrij spel.
Hoog in de lucht verbergen zich de sterren,
de Grote Beer zwenkt langzaam naar het oosten.

Aurora brengt de zon mee voor de zee,
zij trekt al langs de bergtop, zie: het daagt.

PLANCTUS

Neergeveld te zelfder tijd
zou 'k gelukkig zijn gestorven.
Waar de liefde ook mee verblijdt,
méér heeft niemand ooit verworven.

Nu ge mij zijt voorgegaan
wordt mijn leven aldoor sterven:
wie hun ziel ten halve derven
kunnen 't leven niet meer aan.

Door een hechte vriendschapsband
jarenlang met u verbonden
streed ik aan uw rechterhand,
deelde uw zorgen en uw wonden.
Naast u op de zegewagen,
naast u bij uw nederlagen,
wenste ik slechts u te bevrijden
of te vallen aan uw zijde
en mijn leven steeds te geven
voor u, redder van mijn leven.
Waarom niet vereend gebleven
in de dood, maar wreed gescheiden?

Stil, wees stil nu, cithersnaren.
O kon ik zo ook mijn klacht
en mijn tranen doen bedaren!
Om mijn hand, verwond door 't spelen,
en mijn hese keel te helen
mist mijn ziel helaas de kracht.

ALTERNUS AMOR

Wanneer ge Hem, die als het dondert rechtspreekt,
helder en onbevangen wilt begrijpen,
wend dan uw oog naar 's hemels hoogste hoogten.

Vroom en eendrachtig nemen daar de sterren
de eeuwenoude vrede streng in acht.

Daar stoort de zon met zijn vuurrode hitte
de ijzig koude maan niet in haar kringloop,
nooit wijkt de Grote Beer daar van de ronde
die hij volbrengt in 't zenith van 't heelal,
nooit wenst hij ook, al ziet hij in het westen
andere sterren in de zee verzinken,
zijn vlammen in de oceaan te doven.

Na één en 't zelfde tijdsverloop, om beurten,
kondigt de avondster de schemer aan
en brengt ons Lucifer de milde morgen.

Zo voert de liefde alle sterren eeuwig
langs steeds dezelfde banen en zo bant zij
oorlog en tweedracht uit de sterrenwereld.

ALBA

Phoebe claro nondum orto iubare,
fert Aurora lumen terris tenue:
spiculator pigris clamat 'surgite'.

L'alba part umet mar atra sol
Poy pasa bigil mira clar tenebras.

En incautos hostium insidie
torpentesque gliscunt intercipere
quos suadet prece clamans surgere.

L'alba part umet mar atra sol
Poy pasa bigil mira clar tenebras.

Ab Arcturo disgregatur aquilo
poli suos condunt astra radios.
orienti tenditur septentrio.

L'alba part umet mar atra sol
Poy pasa bigil mira clar tenebras.

PLANCTUS

Vel confossus pariter
morerer feliciter
cum, quid amor faciat,
maius hoc non habeat,
et me post te vivere
mori sit assidue,
nec ad vitam anima
satis sit dimidia.

Vicem amicitiae
vel unam me reddere
oportebat tempore
summae tunc angustiae,
triumphi participem
vel ruinae comitem,
ut te vel eriperem
vel tecum occumberem,
vitam pro te finiens
quam salvasti totiens,
ut et mors nos iungeret
magis quam disiungeret . . .

Do quietem fidibus:
vellem, ut et planctibus
sic possem et fletibus:
laesis pulsu manibus,
raucis planctu vocibus
deficit et spiritus.

ALTERNUS AMOR

Si vis celsi iura tonantis
pura sollers cernere mente,
aspice summi culmina caeli.
illic iusto foedere rerum
veterem servant sidera pacem.
non sol rutilo concitus igne
gelidum Phoebes impedit axem
nec quae summo vertice mundi
flectit rapidos ursa meatus
numquam occiduo lota profundo
cetera cernens sidera mergi
cupit oceano tingere flammis.
semper vicibus temporis aequis
Vesper seras nuntiat umbras
revehitque diem Lucifer alium.
sic aeternos reficit cursus
alternus amor, sic astrigeris
bellum discors exulat oris.

2.

F. Mendelssohn-Bartholdy: Vioolconcert e kl. t.

Bij de toenemende aandacht voor de persoon van de uitvoerende kunstenaar in de 19e eeuw, is het niet te verwonderen dat het solo-concert vaak ontaardde in aaneenrijgingen van passages vol virtuoos vertoon maar zonder muzikale betekenis. De meeste van dergelijke concerten hebben dan ook de tand des tijds niet kunnen trotseren. Mendelssohns vioolconcert vormt in dit opzicht een gunstige uitzondering. Zijn aangeboren gevoel voor zuivere vorm en evenwicht bewaarde hem voor overdrijving en stelde hem in staat de harmonie tussen muzikale inhoud en instrumentale techniek te handhaven, die na de dagen van Haydn, Mozart en Beethoven steeds zeldzamer zou worden.

Reeds in 1838 wordt in de correspondentie tussen Ferdinand David en Mendelssohn gesproken van een vioolconcert; in een brief van juli 1839 vraagt Mendelssohn zich af of hij nu wel de juiste persoon is om een „briljant” concert te schrijven.

Toen hij op 16 september 1844 de partituur van zijn vioolconcert beëindigd had, behoefde hij ongetwijfeld niet te vrezen dat het concert niet „briljant” genoeg zou zijn naar de zin van David, die trouwens een aandeel had in de definitieve vorm van de solopartij en ook ideeën ten aanzien van de cadens aan de hand had gedaan. Maar Mendelssohn behoefde nergens zijn muzikale idioom aan de violistische techniek op te offeren: het elegisch-hartstochtelijke eerste deel, het beschouwende Andante (een Lied ohne Worte voor viool) en de lichtvoetige finale zijn even karakteristiek voor zijn gevoels- en gedachtenwereld als de Italiaanse symfonie of de muziek voor Een Midzomernachtdroom. Bij de eerste uitvoering te Leipzig op 13 maart 1845 was Ferdinand David solist; Niels Gade dirigeerde het Gewandhaus-orkest.

M. F.

Mendelssohn-Bartholdy: Concerto for violin

In a letter to Ferdinand David, dated July 1839, Mendelssohn asks himself whether he is the right person to create a “brilliant” concerto.

When, on 16th September 1844, he finished the concerto, he had no reason to doubt whether the concerto was brilliant in the eyes of David. It was Ferdinand David who was the soloist during the first performance in Leipzig on 13th March 1845, with the Gewandhaus-orchestra (conductor: Niels Gade).

PAUZE

3.

Cl. Debussy: Douze préludes (livre I) orkestratie: Hans Henkemans

De orkestratie van Debussy's eerste bundel „Préludes” voor piano is de vrucht van het gedurende meer dan 40 jaar vertolken van deze korte, maar veelzeggende composities. Het kan moeilijk anders dan dat er in zo'n lange tijd een grote vertrouwdheid met het onderwerp ontstaat, die in dit geval leidde tot een orkestrale visie.

Dit is overigens bij composities van het muzikale „impressionisme” geenszins iets ongewoons: Ravel heeft een groot percentage van zijn pianowerken geschreven voor orkest, en ook Debussy zocht bij herhaling naar een kleuriger instrumentaal palet, of liet dit een ander doen („Petite Suite”, „Danse”, „L'isle joyeuse”, „La Boite à joujoux”).

Met deze apologie als verantwoording heb ik het gewaagd deze orkestratie te ondernemen. Dat ik hierbij gebruik maakte van het normale Debussy-instrumentarium, zoals wij dat uit zijn oorspronkelijke orkestwerken kennen, lag voor de hand. Een enkele maal heb ik de omvang van het strijkers-ensemble iets gereduceerd, ter verkrijging van een subtieler klankgemiddelde. Wanneer men het muzikale geweld van „Ce qu'a vu le vent d'Ouest” vergelijkt met de tedere zeggingskracht van het direct

daarop volgende „La fille aux cheveux de lin”, wordt zulk een variërende bezetting van het orkest zo goed als een noodzaak. Het spreekt vanzelf dat ik mij trouw aan Debussy's tekst heb gehouden; transposities naar andere toonsoorten zal men in de partituur niet aantreffen. Op enkele plaatsen was ik min of meer gedwongen de originele tekst aan te vullen met, uiteraard in het harmonische en ritmische stramen passende, uitbreidingen van het „vertikale” klankbeeld. Voorbeelden daarvan vindt men vooral in „La cathédrale engloutie” en „La danse de Puck”. Daarbij kan men bij herhaling waarnemen dat zulke aanvullingen feitelijk het gevolg zijn van de onvermijdelijke beperking die inhaerent is aan een pianowerk voor twee handen. Met dit alles voor ogen heb ik getracht een late hommage te brengen aan de „musicien français”. H. H.

I. „Danseuses de Delphes”: geïnspireerd door een bas-reliëf in het Louvre: drie plechtig schrijdende bacchanten.

II. „Voiles”: kleurige zeilen en deinende boten in een zuidelijke haven; het werk zou de verklanking van een doek van Van Gogh kunnen zijn.

III. „Le vent dans la plaine”: de titel is ontleend aan een dichtregel van Favart, een frans dichter uit de 18e eeuw; de muziek ontleent haar zeggingskracht aan de poëtische impuls die Debussy van deze enkele woorden ontving.

IV. „Les sons et les parfums tournent dans l'air du soir” - de geluiden en de geuren wentelen in de avondlucht - een regel uit Baudelaire's „Harmonie du soir”, welke - en dit is van belang om te weten - gevolgd wordt door de verzuchting: „Valse mélancolique et langoureux vertige!”. De muziek bloeit op boven een ontwricht walsritme.

V. „Les collines d'Anacapri”. Een zeer levendig, warmbloedig, zuidelijk stuk, dat waarlijk niet voor niets in de laatste maten „Lumineux” van Debussy meekrijgt.

VI. „Des pas sur la neige”: Debussy tekent bij het stamelende ritme van dit stuk aan dat het het „klinkende aequivalent” van een „troosteloos bevroren landschap” moet zijn (Ce rythme doit avoir la valeur sonore d'un fond de paysage triste et glacé).

VII. „Ce qu'a vu le vent d'Ouest”. De titel is afkomstig uit een sprookje van Andersen: „De tuin van het Paradijs”. De moeder van de vier winden ontvangt in haar grot haar zoons, en ieder vertelt zijn ervaringen. Dit is het verslag van de Westenwind.

VIII. „La fille aux cheveux de lin” - het meisje met het vlasblonde haar - is de titel van een gedicht van Lecomte de Lisle. De muziek is naïef, maar bedwelmend.

IX. „La sérénade interrompue”: het verstoorde gitaarconcert van een spaanse jongeman aan zijn geliefde achter haar „reja”; een andalusisch visioen.

X. „La cathédrale engloutie”: een bretonse legende verhaalt hoe soms op een heldere morgen de cathedraal van Ys, verzonken onder de golven van de Atlantische Oceaan, zichtbaar wordt, hoe de klokken van de toren weer gaan luiden en het gezang der gelovigen weer opklinkt.

XI. „La danse de Puck”. Geïnspireerd op de speelse, rusteloze en plaagzieke bosgeest van die naam uit Shakespeare's *Midsummernight's dream*. Een vederlicht, kort scherzo.

XII. „Minstrels”. Onder deze naam trad in een variété theater een groep engelse clowns op. Zij inspireerden Debussy tot deze scherpe persiflage.

CI. Debussy: Douze Préludes (1st Book) orchestration: Hans Henkeman

Henkeman, who played these and other works of Debussy many times during his career as pianist, wished, as he himself puts it, “to pay a tardy homage” to the great French composer by means of this orchestration.

ORKESTBEZETTING

Eerste viool

Walter Ellegiers
Ronald Masin
Johan van der
Velden
Leonhard Boelens
Heleen Wessel
Fiete Rothe
Nikola Pecko
Sytze Smit
Peter Kerseboom
Noortje van Velsen
Ivan Bosini
Anton Lakatos
Ladislav Jonas
Andréas Lehota
Cleora Senecal
Charles Senecal
Cary Koubek

Tweede Viool

Jean Daniel Peter
Daan Sloodman
Wimpy Bijvoet
Emmy Hatzmann
Ferdinand de Bruyn
Jef Hen
Jitteke Andriesse
Gé de Vries-Robbé
Susan Johnson
Dick van den Burg
Marga Würth
Kirsti Goedhart
Jos Cornelisse
Marguerite
Marzantowicz

Altviool

Ernö Steier
Gerardine Goossens
Jan Motlik
Maria Masin
Susannah Barnhart
Kees Jonker
Thilly Ramselaar
Vaclav Bouda
Jeanine Dispa
Arno Beers

Violoncello

Peter Doberitz
Bob Reuling
Izuru Saita
Fiep van Heffen
Nelly Duin
Marcel van de Perre
Elsebé van Leeuwen
Betty Jansen
Dok Vermeyden
Feike van der Heide

Contrabas

Anthony Woodrow
Hans Krul
Mischa Gristchenko-
Grouchewsky
Leendert Heemskerk
Jan Everts
Jelle Kikkert
Jaap Glerum

Fluit

Ottolien Otto
Martin Jansen
(piccolo)
Joost Tromp

Hobo

Wim Knip
Wim v. Hartingsveld
Ruud van de Brugge
(althobo)

Klarinet

Emiel Kleymeer
Ton Schatteleyn
Ru Otto (basklarinet)

Fagot

John Huber
Matthijs Lemmens
Wim Jonas
(contrafagot)

Hoorn

Joop Meijer
Kees van Enkhuizen
Rudi Fraterman
Ruud van Velsen

Trompet

Dick Jonker
Peter van Loo
Ad Klink

Trombone

Hans van Balen
Bernard Hunnekink
Frank Meijer
Frans Derens

Tuba

Rijk van der Berg

Pauken

Werner Otten

Slagwerk

Jan Pustjens
Piet Luckerhof

Harp

Tineke Janssens

Piano

Emil Kijzer